

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 680. Agathonis Pap. Annus 3. Const. Pogon. Imp. Annus 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

insensum Pope Agathonis, dicit reverendissimo Abbate Bisopo, vixisse Bedwido, cuius supra meminimus. Cum autem idem Bedwido construxisset monasterium Britannicum in honorem sanctissimi Apostolorum principis beati Petri et Pauli in honorem sanctissimi Agathonis papae...

Non solum autem idem Iamnes ipse monasterii fratres doctos, verum de omnibus partibus eiusdem provincie monasteria ad asserendum eum, qui cantantem erat perire, consueverunt; sed et ipsius per loca, in quibus doceret, multitudine curabant. Ipse autem scripto cantantem vel legendi more, et aliud in manibus ab Agathone Papa accipere, ut nunc esset fides Anglorum...

Hocipso anno, qui praesens, sexcentisimo octogesimo (ut auctor est Bedwido) Theodorum Archiepiscopum componitur paxit: Egidium & Edredum Reges grati praetoromurto-nitigentes. Quid vero valde mirandum tunc accidit Beda ipse ita dicitur: In praesens autem praesens, o occisus est Rex Elthini, memorabilis quidam factum et confectum, quod nequaquam fidei praerandam arbitror sed multorum saluti si referatur fore proficuum. Qui est ibi inter alios de militia eius...

potuit: nam mox, ut abire, qui vincierant, eadem sicut eius vincula soluta.

Habebat enim germanum fratrem, cui nomen erat Tunna, predyterum & Abbatem monasterii in civitate, qua haecenus ab eius nomine Tunnae cognominatur: qui cum in pagana peremptum audiret, venit quaerere, si forte corpus eius inveniret; sed inuentumque alium illi per omnia similitimum, putans ipsum esse, quem ad monasterium suum deferret, honorifice sepelivit, et pro dissolutione animae eius saepius Missas facere curavit; quarum celebratione factum est, quod dixi, ut nullus eum posset vincere quin continuo solveretur. Interea Comes, qui tum tenebat, mirari & interrogare cepit, quare ligari non posset, an forte litteras solatorias, de quibus fabulae serunt, apud se haberet, propter quas ligari non posset. At ille respondit, nihil se talium arrium nosse: sed habere fratrem, inquit, predyterum in sua provincia, & scio, quia ille me interfecitum putans, pro me Missas crebras facit, & si nunc in alia vita essem, ibi anima mea per intercessionem eius solveretur a penis. Dumque aliquanto tempore apud Comitem tenebatur, armaduenterunt, qui eum diligentius considerabant, ex habitu & habitu & sermonibus eius, quia numerat de paupere vulgo, ut dixerat, sed de nobilibus.

Tum sicrite aduocati tum Comes, interrogavit intentum, unde esset, promittens se nihil ei mali facturum, si simpliciter sibi, quis esset, proderet. Quod dum illi faceret, ministrum se regis fuisse manifestans, respondit: Et ego per singula responsa cognoveram, quod ruficus non eras: & nunc quidem dignus ei morte, quia omnes fratres & cognati mei in illa sunt pugna intercepti: rye te tamen occidam, ne fidem mei promissi praerarem. Et ergo conualuit, vendidit eum Londoniam Praesoni cuidam; sed nec ab illo, nec cum illo duceretur, vltatenus potuit aligeri: verum cum alia atque alia vinculorum genera ei hostes imponebant, dissoluta sunt. Cumque videret, qui tenebat, eum vinculis non posse cohiberi, denavit ei facultatem sese redimendi, si posset. A tertia enim hora, quando Missae fieri solebant, secessit in vincula solubantur. At ille dato iuramento, ut rediret, vel pecuniam illi pro se mitteret, venit Cantiam ad Regem Lothore, qui erat filius sororis Edilredae Reginae (de qua supra dictum est), qui esse quondam eiusdem Reginae minister fuerat) petiitque, & accepit ab eo pretium suae redemptionis, ac suo demum pro se, ut promiserat, misit.

Qui post haec in patriam reversus, atque ad suum fratrem perueniens, replicavit ex ordine cuncta, quae sibi adversa, & quae in adversis solatia pronensissim: cognovitque, referente eo, illi maxime temporibus sua fuisse vincula soluta, quibus pro se Missarum fuerat celebrata solennia; sed & alia, quae periculanti ei commoda contigerunt & prospera, per intercessionem fratrum & oblationem hostia salutaris caeterum fuisse sibi donata, intellexit. Multi- que haec a praesato viro audientes, accessissent in fide ac deuotione pietatis ad orandum, vel ad elemosinas facientes, vel ad effren- das Domino victimas sacra oblationis pro creptione suorum, qui de saeculo migraverunt. Intellexerunt enim, quod sacrificium salutare ad redemptionem valeret & anima & corporis sempiternam. Hanc mihi historiam etiam quidam coram, qui ab ipso viro in quo facta est, audire narrarunt: unde eam, quam liquida com- pte, indubitanter historia nostra Ecclesiastica inferendam credidi, haecenus Beda.

Hoc eodem anno, tertio decimo Kalendas Iulii S. A. deodatus Episcopus Ninernenis, idemque eremi cultor, ex hac vita migravit. Eius res praecelate gestas vidimus typis excultas, in quibus non igitur tantum, sed & aliorum eiusdem temporis illustrium virorum facta narravit. Scriptae fuerunt tempore Leonis Noni Romani Pontificis, cui oblat, ab eodemque probatae leguntur.

IESV CHRISTI ANNVS 680.

AGATHONIS PAP. CONST. POGON. IMP. Annus 5. Annus 12.

ANNVS qui lequitur Redemptoris sexcentisimo octogesimo, Indictione octava inscribitur: quo ab Agathone Pontifice Romae generalis Synodus veris

Bb 3 tempo-

XI. SACRILE- GEVM MIS- SA PROE- CIVM VI- VIS ATQUE DEPRIN- CTIS.

XII.

NULLIUS VA- LUIT TANTO- RI VINCI- T.

XIII.

I. SYNODVS ROM. SVB AGATHO- NE PAPA.

Imperialis virtutis et clementie de Deo, per quem Reges a regunt, et qui Rex Regum, et Dominum Dominantium est, et in re et operis immutabilem fidei veritatem, et ab Apostolis atque Apostolicae Ecclesie Patribus tradita, inquirere vigilanter, atque ut veritatem conservet, instantissime desiderare in omnibus Ecclesiis observari.

VII. Et ut utrumque tam pie lateat intentio audientium, humanitate suspensio perterret, assistentium potestate non esse compellat, et non plena severitate ad satisfaciendum super Evangelica et Apostolicae vestrae fidei predicatum committitur: diuales quos ad Apostolicae maiestatis Domini Pontificatus vestrae pusillitatis praedilectionem, cunctis populis ac gentibus per vestram intercessionem patrefecerunt, quos grana sancti Spiritus imperialis longae salutis de pura cordis thesauro dilectis, amonitionis non asperimus; satisfaciendum, non perterretur, nec abiguntur, sed exhortantur, et ad ea, quae Dei sunt, secundum Deum imitantur. Quia et ipse conditor omnium ac Redemptor cum peccatis sua divinitus maiestate in saeculum veniendo mortales perterret, humanitate magis inestimabili clementia benedictus ad nostram defensionem, quae vobis, dignitatem, et redemptorem. Quae et instantiam de nobis de re fidei confessionem explicat, quos et huiusmodi Peris Apostolorum principes committit de Patre, quoniam vobis est, Gregorij Christi non orate, sed sperate, secundum Deum exhortante.

VIII. Illi quoque manifestissimi reum domini, diuibus apicibus animantur, et ad ipsos consolationis de profundi angelibus allentantur, non vobis rebus, sed conscientiam pulsatam, et ibi, quae per manifestissimam veritatem vestrae Sacram dudum praecipita sunt, quoniam praecipuum obsequium exhibere: ut personas, quales auctorem temporis huius desiderium ac terribili proximitate qualem praeterit, innotuit, pro obedientia satisfactione inquirentur, et cum casibus consueverunt morum Episcoporum tam de praecipua huius Apostolicae sedis Synodo, quam de famularum amantem Christiani Imperij, et sequente de religio sine ira, et ad passionem tranquillitatem vestrae vestigia praecipua, hortari. Et nullumque provinciarum amobus, in quibus locum vestri Consilium constitutum est, tantisper innotuit praedilectionem ingerat; olim hoc, quod vix rancidum non fieri poterit, huiusmodi obedientiae vestrae similitudine implebit. Sed dum de huiusmodi provincia familiaris nobiscum Concilium congregatur, et huiusmodi quassata quidem de hoc feruere vestri sermone praecipua: Romana vix vel proxima dirigere praecipua, qualem de longe postis praecipua, in quibus verbum Christiana fidei ad Apostolicae obedientiam mea praedecessoribus vestri praedilectione, rancidare praedilectione, non parum temporis vestri clausus est, et corporales agritudines nec famulatum scilicet transcam, quibus nec vivere licet, nec libere agere innotuit laborantem. Quoniam auctorem, lector, expectatum in Angliam aerea missum, quoniam litteris a Synodo Romanae datus nominatum explicatur. Sed pergit de legatione nullis.

IX. Innotuit, Christianissimi domini filij, secundum praecipua innotuit a Deo praedilectione manifestandam vestra, pro obedientia, quoniam innotuit, non pro conscientia eorum scilicet, quos dirigimus, praecipua famulos vestros, Abundantium et Ioannem innotuit fratres vestros Episcopos, Theodorum et Georgium sanctissimos filios vestros praecipuos cum dilectissimo filio vestro Ioanne diacono, et Constantino subdiacono sancte huiusmodi matris Apostolicae Sedis, nec non et Theodorum praedilectionem legatum sancte Rancidatum Ecclesie, et reliquos vestros. De matribus cum scripturarum cordis deuotione curantibus, et de labore corporis quoniam vestrum cum summa huiusmodi compunctio, quomodo ad plenum poterit inueniri praecipua innotuit, nisi qua regulariter a sanctis atque Apostolica praedilectione, et reuerentibus quoniam Comitibus depraecipua not, cum simplicitate cordis, et sine ambiguitate a Patria, tradita fidei conscientiam, vnum ac praecipuum bonum habere semper praecipua atque studentes, ut nihil de eis, quae regulariter depraecipua sunt, innotuit, nihil mutetur vel augmentetur, sed eadem et verum et sensum illibata a nobis custodiantur.

Intelligit probe, lector, quantum de, loret Agatho

Pontifex temporis huius bonarum litterarum sterilitatem, cum ob assiduos Longobardorum motus exalta Latinitas et ipsa Italia fecunda scientiis, fuerint omnino innotuit in cultu & re: illes reddidit: ut opus fuerit e Britannia Theodorum accerere Theologum, quem nec habere licuit. Habes praeterea ex istem Agathonis Pontificis verbis, in quantum Ecclesiae redactae essent paupertatem, ut necessarium fuerit eorum ministris corporali exercitatione sibi vicium compariate. Sed et illud patet: obseruatione dignum considerat, quod cum in Ecclesia defuerint homines sacris litteris summe eruditi, tunc pro securitate ad eam positum esse conueniendum, nimirum ad praedecessorum & sanctorum scripta Patrum in omnibus semper & ante omnia antiquis traditionibus firmiter inherendo. Sed audi reliqua Agathonis opusculae ad ipsam praetant, dum collectas in vnum sanctorum Patrum sententias, & quae a praedecessoribus definita fuissent, dedit istem legatus Constantinopolim per ferenda: nam subdit:

Quid poriteribus & testimoniis aliquorum sanctorum Patrum, quos haec Apostolica CHRISTI Ecclesia suscipit, cum eorum scriba tradidimus: ut facultatem suggerendi a benignissimo vestrae Christianitatis Imperio concessimus, ex his dumtaxat satisfaciendum fuerunt, dum imperialis mansuetudo percipiat, quod haec spiritualis mater eorum ac a Deo propagata Imperij Apostolica CHRISTI Ecclesia credat & producat, non per eloquentiam secularium, quae nec soppetit idcirco hominibus, sed per sinceritatem Apostolicae fidei, in qua & ab incarnabilis edocuit vix in finem propagatorum vestri Christiani Imperij celi Domino omnes nobiscum dignitatem firmiter & obediunt. Licentiam prouide eis sine auctoritate delinuit apud tranquillissimum vestrum Imperium, dum insisteret eius clementia, simpliciter satisfaciendum, in quantum eis dumtaxat innotuit est, ut nihil profecto praecipua augere, minuire, vel mutare, sed traditionem huius Apostolicae Sedis, et a praedecessoribus Apostolicae Pontifici, ibi instituta est, sine reter curare.

Pro quibus flexo mentis poplice suppliciter vestram ad mansuetudinem semper innotuit clementiam deprecamur, ut iuxta benignissimam atque augustissimam Imperialis Sacrae praecipua, acceptum eis dignos efficiat CHRISTI innotuit vestra tranquillitatem, atque placabilem auditis eorum humillimis supplicationibus accionem. Accipietur: sic auctorem Dei omnipotentis sui praecipua ad exaudientem innotuit vestra manifestissima pietas referat: illasque tam in rectitudine vestra Apostolicae fidei, quamque corporum iustitiae in proprio restituere iubet: sic restituit superna manifest per fortissimos atque innotuit labores vestra a Deo corroborata clementia sub benigni vestri praecipua regimine totam Christianam Rempublicam, et fortissimum vestri scriptis aduersus subregit nationes, ut ex hoc omni amice atque omnibus gentibus satisfiat: quia quod per augustissimos apices, de innotuit atque illusione omnium, Deo sibi adnotuit, polliceri dignata est, adimplet in omnibus. Non cum nobis eorum scientia confidentiam debet, ut ea pia vestra vestigia eos auderemus derigere, sed hoc imperialis vestra benignitas clementer iubet hortata est, et vestra pusillitas, quod innotuit est, obsequenter implent. haec a quoque, ubi: Catholice fidei regulam ab omnibus custodiendam, verbis istis:

Ut autem vestra diuinitus instructa pietati, quid Apostolica vestra fides rigor conueniat, breuiter innotuit, quam percipimus per Apostolicam Apostolicorumque Pontificum traditionem, et sanctorum quoniam vniuersalem Synodorum, per quas fundamenta Catholica CHRISTI Ecclesia firmata atque stabilita sunt. Hic igitur status est Evangelicae et Apostolicae fidei, regularisque traditio, ut consentiens sanctam et imperabilem Trinitatem, id est Patrem et Filium et sanctum Spiritum, vnum esse Deitatem, vnum naturam, et substantiam sine essentia, vnum eam praecipua et naturali voluntate, vnumque operationem, dominationem, maiestatem, potestatem, et gloriam. Et quicquid de eadem sancta Trinitate essentialiter dicitur singulari numero, tanquam de vna natura trium consubstantialem personarum, comprehendamus, regulariter atque iustitiam. Quoniam vero de vna eandem trium personarum ipsius sanctae Trinitatis, Filio Dei, Deo Verbo, et de mysterio admiranda, cum secundum carmen

QVID AGATHONIS, CVM DE EST LITTE RARVM PRATIA.

XI. COMMUN. DAT. LEGAT. TOL.

XII. EPIST. CA. THEOLOG. XXXVII.

dispensationis confecerit, omnia duplicia vni eiusdemque Do-
mini Saluatoris nostri IESV CHRISTI secundum Euangeli-
cam traditionem asserimus, id est, duas eius naturas producamus,
diuinam scilicet & humanam, ex quibus & in quibus etiam
post admirabilem atque inseparabilem vnionem subsistit: &
vnamquamque eius naturam proprietatem naturalem habere con-
fiteamur, & habere diuinam omnia, quae diuina sunt, & huma-
nam omnia, quae humana sunt, absque vilo peccato: & vtraque
vniui eiusdem Dei Verbi incarnati, id est, humanati, inuoluitis,
inseparabiliter, immutabiliter esse cognoscimus, sola intelligentia
qua vnita sunt discernentes, propter consensionem diuinitatis et
vniui: equaliter enim & diuisionis & commixtionis detra-
heret blasphemiam. Cum doctores autem naturas, duasque natura-
les voluntates, & duas naturales operationes confitemur in vno Do-
mino nostro IESV CHRISTO, non contrarium eas, nec aduer-
sas ad alterutrum dicimus (sicut à via veri atque errantes apostoli-
cæ traditionem accipiunt; absque hoc impetui à fidelium cordibus)
nec tanquam separatas in duabus personis vel subsistentiis, sed
deus dicimus vnum eundemque Dominum nostrum IESVM
CHRISTVM, sicut naturas, ita & naturales in se voluntates
& operationes habere, diuinam scilicet & humanam: diuinam quon-
iam voluntatem & operationem habere ex aeterno cum consensuali
Patre communitam, humanam temporalem ex nobis cum nostra na-
tura susceperam.

XIII.

Hæc est Apostolica atque Euangelica traditio, quam tenet
spiritualis vestri sanctissimi Imperij mater Apostolica Christi Ec-
clesia: hæc est vera confessio pietatis: hæc est Christiana religio:
quæ vera atque immaculata professio, quam non humana ad-
mensurata veritas, sed Spiritus sanctus per Apostolorum principes
docuit; hæc est firma & irreprensibilis sanctorum Apostolorum
doctrina, cuius sanctæ pietatis integritas quoad vsque libere
predicatur in Republica Christiana, vestra tranquillitate Im-
perium tuebitur stabilitum, & exultans & felix (vt persèctis
consilium) demonstrabit. Credite humillimo mihi, Christi-
anissimi domini filij, quia pro stabilitate & exultatione eius hæc
cum stetit precor effundo. Et hæc (licet indignum & exiguum)
sinceriter diligendo, persensio consolare: quia vestra à Deo con-
cedenda victoria, nostra salus est: vestra tranquillitatis felicitas,
nostra latitudo est: vestra mansuetudinis sospitas, nostra paruitatis se-
curitas est.

XIV.

Et ilico cum corde contrito & presensibus lacrymis, mente
prostrato exoro, porrigere dignemini clementissimam dexteram
Apostolica doctrina, quam cooperato piarum laborum vestrorum
beatus Petrus Apostolus tradidit, non vt sub medio condatur, sed
vt tuba clara in toto orbe predicetur: quia eius vera confessio à Pe-
tre de calce est reuelata, pro qua à Domino omnium à beato esse
promittentis est Petrus, qui & spiritualis oues Ecclesie ab ipso Re-
emptor omnium terra commendatam pascentis suscepit. Cum
admitente presidio, hæc Apostolica tua Ecclesia nunquam à via ve-
ritatis in qualibet erroris parte deflecta est: cuius auctoritatem,
vixit Apostolorum omnium principis, semper omnia Catholica
Christi Ecclesia & vnica salis Synodi fideliter amplectentes, in con-
stituta sententia sunt, omnesque venerabiles Patres Apostolicam eius do-
ctrinam amplexi, per quam & probatissima Ecclesia Christi lumi-
neria claruerunt, & sancti quidem Doctores Oribudoci venerati
atque sequuti sunt, hæretici autem falsi criminatibus ac deroga-
tionum odiu insequuti.

XV.

Hæc est Apostolorum Christi vna traditio, quam vbiq; eius te-
net Ecclesia, quæ præcipue diligenda atque seruanda & fideliter
predicanda est: quæ per veridicam confessionem Deo conciliet, quæ
& Christo Domino commendabilem facit: quæ clemente vestra
Christianam conferunt Imperium: quæ à cæli Domino largas victo-
rias vestre piosissima fortitudinis confirmat: quæ comitatur imperatium,
& expugnat aduersos: quæ vstrum à Deo propinquum Imperium
vbiq; vi mirum inexspugnabilem protegat, quæ terrorem in contra-
rios nationes immittat, & ira diuina percellat: quæ & in bellis tri-
umphales palmas de hostium deiectione atque subiectione caelitus tri-
buit, & in pace securum & hilarem vestrum fidelissimum principatum
semper custodiat.

XVI.

Hæc est enim vera fidei regala, quam & in prosperis & in
aduersis vniuersis tenet ac defendit hæc spiritualis mater vestra
tranquillissimi Imperij Apostolica Christi Ecclesia, quæ per Dei omni-
potentis gratiam à traditio Apostolica traditionis nunquam er-
rasse probatur, nec hæreticis vniuersitatibus depræuata succubuit

sed vt ab exordio fidei Christiane percipi ad nunc usque per discip-
los in Christi principibus, subdita in omni perenne successione
ipsius Domini Saluatoris diuinam pollatitatem, etiam per omnia
seculorum principis in sacris Euangelicis actum est. Petrus, Petrus
quidem, ecce Satan expulit, vt cruciatum iustitiam inueniret
ego autem pro te rogavi, vt non desinas fidei tua: & tu ad ipsam
conuersus confirmasti fratres tui. Consideretis quæ scripta sunt
la clementia, quoniam Dominus & Saluatoris omnium, etiam filii
est, qui fidem Petri non desitorum primum, in praxitatis
tres suos admonuit equid apostolorum Petri illi in clementia
decessores consuleret fuisse, quos amicum cognovimus, quos
pulsitas mea, licet impet & mirum, pro fidei tuae digni-
dignatione ministerio iustitia capere existeret. Va non
erit, si veritatem Domini, quam illi fidei tradidit predicare
neglexero.

Audisti, lector, quam libere asserat, ac fortiter in-
ceat, firmiterque asseueret sanctissimus Agatho Papa, quia
la hæreticæ prauitatis suspitionis libe hæreticos aduer-
sam fuisse Apostolicam Sedem, nullum prædecessionem
defecisse à Catholice pietatis assentione atque determi-
ne. At quomodo ista tam libere posuisset hæreticæ
fæcitate contestari, si in eadem hæresi, quam sua epistola
Agatho adeo valde excusatur, Honorium, cuius mem-
ad huc memoria erat, usdem hæreticis ignominiosissime
nus dedisset, & eundem cum illis errorem confite-
Sed quæ Agatho, hæc ante ipsius sanctus Martinus Papa
& Marcy, & successores, qui post hæc fuerunt tam
Pontifices, vt Nicolaus, & alij, eadem pariter libertatem
securitate professi sunt: id ipsum (ne loquor recedam)
& ipsa Romana Synodus centum viginti quatuor
scoporum hoc anno Romæ celebrata in sua id eodem
Imperatores scripti Synodali epistola profiterentur. Vnde
ergo, quam inconsiderate agant, qui hæreticis
Honorium Papam. Sed de his satis superius tractatum
Honorio, in Ioanne eius successore, nec non in Theo-
ro Romanis Pontificibus, sed & in istis dictis
Pergij vero Agatho:

Va mihi erit si silentio taceo veritatem, quam imperator
mulari iussu fuit, id est, Christianis populo inuenerit
docere. Quid dicam in istis CHRISTI sacre exarum
hic (quod absit) prædicare tunc formam veritatis in
Quid de me ipso, quid de consensu amicum iustitiam
de officio suscepto rationem districam exoro? Quæ
clementissimi atque piissimi filij (quod vniuersi & vniuersi
sperit dico) non prouocent ad illa dicitur, quæ
fidelibus repræsentat e: Qui me consilia sunt vni
nibus, inueniunt, confiteor & ego nam carum Petri
qui in calce est? Et quoniam infidelium scilicet non potest
la severissima communito, quæ indignitatem se
& asserit, inueniunt: Qui me negauerunt carum hominum
gabo & ego cum coram Patre meo, qui in calce est
post hæc rursus prædecessionem dignentur carum
dans in admonendis Episcopis Consultationem
& horum condemnans improbediam in alienam
vniui voluntatis & operationis in Christo, dic-
nam Catholicam rursus incolans, eundem
Scripturæ, tum sanctoium Patrum assensum
stam reddidit: addens, hæreticorum damnata esse
nam voluntatem & operationem in Christo factam,
quos ista delirantes nominari recuset: non autem
cuncta referre prolixitatis nimie vicande causa
debet.

Quorum omnium recensitis ineptis, histæ
argumento idem Agatho compellit eodem Imperator
res: Attendat spiritus, inquit, à Deo inspiratum
mentie sagittam internæ discretionis illis rebus, quæ
dispensandum populo Christiano, diuina pietas
percipere meruit, quoniam talium Doctores
fuit populus Christianus, cum horum doctrinam
est, vt pæsit saluari, qui & omnes & aduersarios
corum condempnat, sicut varie coram & iustitiam
in scriptis asserunt, modo vniuersi vniuersi
rationem, modo nec vniuersi, nec diuina operationem
voluntatem & operationem, & rursus hæc

* libenter.

* profecto.

a Mat. 16.

ROMANA
ECCLESIA
PRÆC-
SIA.

hanc operationem, necque vnam voluntatem & vnam operationem. & deus nec vnam, nec duas, & alios vnum & alios, secundum assertiones recentis diversorum hereticorum. Digna plane tanto Pontifice Romano sententia, qua vna quis possit omnes hereses confutare, dum neminem et licet huiusmodi sectatores in vna eademque sententia fuisse possint, sed mobiles de quo quoniam volubiles: contra vero (quod vna sit veritas) Catholicorum vna eademque fuit & erit in omnibus, de quibus est dubitandum assertio. At eisdem iustis Imperatores hanc, hanc obediunt.

XX. Quis ergo dominus, tanta caritate errores non dimittat, & caritas, si vique saluari desiderat, & immanitatem sue fidei rectitudinem remitti Domino cupat offerri? Excoemone sententia, ac summi conatus cum Dei precepto liberanda est sanctorum Ecclesia Christianissimum vestri Imperii de talibus doctrinarum erroribus, ut in angelicam atque apostolicam Orthodoxam fidei rectitudinem, qua fundata est summi firmati per hunc beati Petri apostolorum Principis Ecclesie, qua cum gratia atque profectio ab omni errore illicita prorsus, tunc Petri numerum ac sacerdotum, cleri, ac presbiterum transmittit ad placendum Deo, animarumque saluandam, veritate formulam apostolicam traditionem nobiscum confiteatur & predicet.

Hic autem vestra humilissima suggestio intellexit curantur, assidue atque incessanter cogitantes de tanto Ecclesie sacrosanctis erroribus propria magis querentium, quam veritatem fidei statuere, & fratricina admittunt sinceritatem ad proprium contemptum perire confitentem; non modo (sicut Deus ipse est) animo, neque per claudium iactantia, neque per communitate aduersitatem, neque inanes eorum doctrinam capere reprehendere, neque quantilibet qui sufficit humane dilectionis arguantur, sed pro ipsius veritate, in qua saluamur consistunt, retinenda. & pro ipsius pura Evangelice confessionis regula, pro salute velle animarum ac Republice Christiane stabilitate, pro fessitate Romani Imperii gubernaculi, pro extant mee humilitatis apostolicos predicationes communi, rege, interpres, obsequio, arguisse, & omnium modis exhortatione exortuisse, quatenus mediam possit recessu vultu accipere.

XXI. Nec post illius erroris disturbanentia a communitate florum, assidue atque incessanter cogitantes de tanto Ecclesie sacrosanctis erroribus propria magis querentium, quam veritatem fidei statuere, & fratricina admittunt sinceritatem ad proprium contemptum perire confitentem; non modo (sicut Deus ipse est) animo, neque per claudium iactantia, neque per communitate aduersitatem, neque inanes eorum doctrinam capere reprehendere, neque quantilibet qui sufficit humane dilectionis arguantur, sed pro ipsius veritate, in qua saluamur consistunt, retinenda. & pro ipsius pura Evangelice confessionis regula, pro salute velle animarum ac Republice Christiane stabilitate, pro fessitate Romani Imperii gubernaculi, pro extant mee humilitatis apostolicos predicationes communi, rege, interpres, obsequio, arguisse, & omnium modis exhortatione exortuisse, quatenus mediam possit recessu vultu accipere.

XXII. Quis ergo dominus, tanta caritate errores non dimittat, & caritas, si vique saluari desiderat, & immanitatem sue fidei rectitudinem remitti Domino cupat offerri? Excoemone sententia, ac summi conatus cum Dei precepto liberanda est sanctorum Ecclesia Christianissimum vestri Imperii de talibus doctrinarum erroribus, ut in angelicam atque apostolicam Orthodoxam fidei rectitudinem, qua fundata est summi firmati per hunc beati Petri apostolorum Principis Ecclesie, qua cum gratia atque profectio ab omni errore illicita prorsus, tunc Petri numerum ac sacerdotum, cleri, ac presbiterum transmittit ad placendum Deo, animarumque saluandam, veritate formulam apostolicam traditionem nobiscum confiteatur & predicet.

XXIII. Quis ergo dominus, tanta caritate errores non dimittat, & caritas, si vique saluari desiderat, & immanitatem sue fidei rectitudinem remitti Domino cupat offerri? Excoemone sententia, ac summi conatus cum Dei precepto liberanda est sanctorum Ecclesia Christianissimum vestri Imperii de talibus doctrinarum erroribus, ut in angelicam atque apostolicam Orthodoxam fidei rectitudinem, qua fundata est summi firmati per hunc beati Petri apostolorum Principis Ecclesie, qua cum gratia atque profectio ab omni errore illicita prorsus, tunc Petri numerum ac sacerdotum, cleri, ac presbiterum transmittit ad placendum Deo, animarumque saluandam, veritate formulam apostolicam traditionem nobiscum confiteatur & predicet.

nationem consequuta; restat, ut a Deo coronate vestri clementie pium fauoribus victoria coronam redimta veritas saluetur, & nouitate errorum cum suis inuentoribus, & his, quorum doctrinam sequuti sunt, propria praesumptione penam exoluant, & de medio Orthodoxorum Anathematum pro sua nouitate heretica prauitate repellantur, quam intra vnam sanctam Catholicam atque apostolicam Christianam Ecclesiam conati sunt introducere, & inuidiam atque illibationem caput Ecclesie cantantem prauitate heretica maculare. Nec enim apium est, ut nocentes innocentes nocant, aut innocentes alicuius delicta percellant, cum & si in hoc faculo condemnato parcatu sit ipsi, quibus parcatu, nullum in Dei iudicio sententia percendo beneficium, ita parcentibus non minimam ingerant pro illicita compositione periculum.

XXIV. Hic autem ideo Deum omnipotentem scilicet vestre mansuetudinis ad emendandum credimus referuisse temporibus, ut locum & celum ipsius Domini nostri IESU CHRISTI, qui vestrum Imperium coronare dignatus est, facientes in terra, pro eius Evangelica atque apostolica veritate iustum iudicium profertur: quia dum humani generis Redemptor atque saluator fiduciarum passus, monitus iustitiam, vestreque fortitudinis adspirant imperio, ut eius fidei causam, sicut equitas exigit, & sanctorum Patrum, sacramentorumque generalium quinque Synodorum decreuit instructio, exceptis dignemini, & Redemptoris ac congregatorum maiorem de sue fidei contemptoribus per eius profectum vicissimam, propheciam illud vaticinium cum Imperialis clementia magnanimiter adimplentes, quo Rex & Propheta David ad Deum loquitur d: Zelus domus tue, impieus, comedit me. Vnde pro tali pro placito zelo collaudatus, illum beatam vocem audiam cor meum, qui faciat omnes voluntates meas. Cui & tu Paulus pollicetur: Inveni David seruum meum, oleo sancto meo unctum: manu enim mea auxiliabor ei; & brachium meum confortabit eum: ut cum causam confiscenti studio elaborat Christiani clementie vestre postquam principatus efficiere, remuneratio gratia omnes actus fortissimi carum Imperii felices & prosperos faciat, qui in sui sacro Evangelio reponitur, inquit: g: Querite primum regnum Dei, & haec omnia adicientur vobis.

XXV. Omnes enim, ad quos sacrorum apicum peruenit noticia, & quia sic benigniter anguste magnanimitate vestra mansuetudinis est demonstratus inuentus, innumeras gratiarum actiones, & ineffabiles laudes, admirati de tanta clementia magnitudine, propagatori vestri fortissimi Imperij perferunt: quia vere et postquam & agnoscimus Principes, qua Dei sunt, cum Deo timere dignati esse peragere, omnem immunitatem a vestra paritate dirigendo personis polliceri. Et confidimus, quia qua promissis vestra pia clementia, potum est efficere: quatenus quod Deus ad vestra Christianitatis Imperio religiosa humanitate donatum est, & promissum nihilominus eius auxiliante omnipotentia impletur. Vnde & laus ab omnibus nationibus Christianis, & perennis memoria, & frequens oratio pro sospitate, triumphalibus ac perfectis victoriis concedenda, ante CHRISTVM Dominum, cum causa est, effundatur: quatenus superna maiestatis terrore percussa gentium nationes, sub septu vestri robustissimi principatus humiliter colla proseruant, ut postquam vestri regni continuatur potentia, dum temporali Imperio aeterni regni succedat perennis felicitas.

XXVI. Nec enim poterit aliud simillimum inueniri, quod vestra inuictissima fortitudinis diuina maiestati commendat clementiam, quam vt repulsi a regula veritatis erroribus, Evangelica atque apostolica vestra fidei vbiq; illustratur & praedicatur integritas. Propterea, postquam & a Deo instructi domini filij, si hanc sacrorum Scripturarum, venerabilium Synodorum, spiritualesque Patrum irreprensibilem apostolicam dogmatum regulam, iuxta Evangelicam eorum intelligentiam, per quam veritatem nobis formata, Spiritu refovente, monstrata est, Constantino-politana Praesul Ecclesie tenere nobiscum ac predicare delegerit, pax h. multa erit diligentibus nomen Dei, & vltim non remanebit dissensionis scandalum, & fiet, quod est in Actibus: Apostolorum, dum per gratiam sancti Spiritus populus ad cognitionem Christianitatis accesserit, omnibus nobis cor vnum & anima vna.

XXVII. Sin autem (quod porro longe sit) nouitatem super ab alio introduellam amplecti maluerit, & alieni a regula veritate Orthodoxa.

VT PEL-
LANTVR
HARITICE
MONET
AGATHO.

XXIV.

d Psal. 68.

e Ad. 15.

f Psal. 98.

g Mark. 6.

XXV.

XXVI.
QVOD MA-
GIS COM-
MENDAT
PRINCI-
PVM.

h Psal. 118.
i ad. 4.

XXVII.

theda.

thodoxa & Apostolica nostra fides seque velle docerunt, quam
 utpote animabus nostram declinare indefinenter ab Apostolica
 mee humilitatis predecessorum exhortati atque communiti vs-
 que hactenus distulerant: ipse noviter, quod de tali contemptu
 in domino Christo examini satisfacet apud Iudicem omnium,
 qui in caelis est, cui & nos ipsi pro suscepto vera predicationis
 ministerio, vel praesumptione Christianae religionis contraria,
 dum ad iudicandum advenire, reddidit sumis rationem: no-
 bi hinc (quod suppliciter exoro) licet Apostolicam atque Evan-
 gelicam recta fidei regulam, ut ab exordio percipimus, inconfu-
 se & libere cum simplici puritate integram atque illibatam ser-
 vare.

Præcise vestra augustissima serenitati pro affectu ac reveren-
 tia Catholica atque Apostolica recta fidei ab ipso conregnatore Chris-
 tiani Imperij à domino nostro Iesu Christo, cuius veram confes-
 sionem interemeram cupis conservare, perfecta priorum labo-
 rum reportabitur merces: quia nihil in aliquo neglectum est,
 vel emissum à vestra à Deo coronata clementia, quod non pos-
 si salua integritate vestra fidei ad Ecclesiarum concordiam pertinere:
 quia lex omnium Deus propositum mentis exquirat, & stu-
 dium imperat acceptat, qui casarum exitus, sicut expellere indicat
 & dispensat.

reputa-
b. tut.

XXVIII.
PARCIS
NIXE PON
TIFICIA.

Obsecro itaque, piissimæ ac clementissimæ Augustissimæ, atque vna
 cum mea exiguitate omni anima Christiana flexo genu supplici-
 ter deprecatur, ut omnibus Deo placitis bonis, atque admiran-
 dis Imperialibus beneficiis, que per eorum Deo acceptabile stu-
 dium superna dignatio humano generi concedere dignata est, et-
 iam hoc ad reintegracionem perfecta pietatis conregnatori Chris-
 to domino hostium acceptabilem offerre iubeatis, verbum im-
 punitatis concedentes, & liberam loquendi facultatem vnicui-
 que loqui volenti, & verbum impendere pro fide, quam cre-
 dit: & tenet: quatenus ab omnibus manifestissime cognoscatur,
 quod in nullo errare, nulla nequitate, nulla comminatione vel auer-
 sione quisquam pro veritate Catholica & Apostolica fidei volens,
 prohiberi aut repellatur: quatenus omnes unanimiter pro tan-
 to & iam inestimabili bono per tantum sua vite statum digne
 manifestent gloriam, & pro insolentia, atque exalta-
 tione forsissimæ vestri Imperij unanimiter incessabiles Christo
 domino preces effundant. Et subscriptio: Piussemorum domi-
 norum Imperium gratia superna custodiat, cuius omnium gen-
 tium colla subserviat, hactenus epistola Agathonis Papæ,
 qui, cum statum Ecclesie Orientalis deploratissimum
 esse sciret, ad consarcinandam scissam penitus communi-
 onem Catholicam magnis opus esse remediis intelli-
 gens; & anxius (ut vidisti) Imperatores precibus inter-
 pellat, veritus ne quid accideret adversus legatos Apo-
 stolicos, cum non ignoraret, quid aliis adversus eosdem,
 immo & adversus Romanos Pontifices sanctum Silve-
 rium, Vigiliam, atque sanctum Martinum ab Imperatoribus
 facile factum esset. Ita igitur ea animi familiaritate,
 non deiectione humiliat se adeo Imperatori Agatho
 Pontifici, ut iacentem prostratum penitus Orientalem Ec-
 clesiam erigat.

XXIX.

Sicut autem (ut dictum est) dux legationes Roma
 missæ sunt ad Imperatorem Constantinopolim, altera
 ab Agathone Pontifice, à Synodo altera: ita & due epi-
 stolæ ad ipsum & fratres eius consortes Imperij eiusdem
 legatis dux fuerunt, altera ab eodem Agathone Papa, al-
 tera vero ab ipsa Synodo centum viginquaque Episco-
 porum, ita tamen, ut ipse qui præerat Synodo Agatho
 item primo loco in eadem epistola sit inscriptus in hunc
 modum:

SYNODA-
LIS EXCON-
CIL. ROM.

Piissimæ domini & serenissimæ villoribus ac triumphatori-
 bus dilectis filiis Dei & Domini nostri Iesu Christi Constantino
 magno Imperatori, Heraclio & Thero Augustis, Agatho E-
 piscopo servas servorum Dei, cum universi Synodus subiacen-
 tibus Concilio Apostolica sedis, hæc idcirco de Synodis,
 quod scilicet contigisset (ut diximus) ea de re monitos,
 quod scilicet contigisset (ut diximus) ea de re monitos,
 ab ipso Agathone Ecclesie Orientalis Episcopos in
 diversis provinciis Synodos celebrasse. Quorum pro-
 vincia ex parte Synodi esse potuit, si in Britannia in An-
 gelicana Ecclesia fuit etiam celebrata: Et post multa, ita
 lubingentes aiunt: Credimus autem, quia quod paucis
 ro, concessum est, à Deo coronatore vestro Imperio divinitus con-

cederet, ut per ipsam Catholicæ & Apostolicæ vestre fidei
 splendissimum in omnium mentibus crearetur, quod ex-
 teri luminis fonte, tanquam de radiis vultu fulgore, per
 nos beatorum Petrum & Paulum Apostolorum principes, vestri
 discipulos & Apostolicos successores gradatim usque ad nostram
 paritatem, Dei opulenta servatum est: nulla hereticis
 veris tetra caligine turbatum, nec salubritate turbatum
 tum, nec intermixto hereticum pravitatum vitæ caligine
 bulbis perumbratum, immuni atque facerem & sui talis
 illustratum piissimis conatibus conservare usque vestram à Deo
 natum salutem.

In hoc enim tam Apostolica sedis quamque vestri exequi
 latu predecessores vsque hactenus non sine periculo delatam
 nunc decretalis comminatione cum Apostolicis Praesulis con-
 sultentes, nunc Synodali definitione, qua veritate resolu-
 nebat, omnibus innotesceret, & terminis, quo transire
 fas est, usque ad animam ipsam exitum confutari desinere,
 sed ad blanditiam, non periculis terris, ut illam in
 Domini nostram sententiam operibus demonstraret, qua
 tentatim precipit, dicitur: a Qui nos confitei fuerit coram
 omnibus, confitebor & ego illum coram Patre meo, qui in
 & subsequenti pena detinetur, quia scire committitur: Qui
 negaverit coram hominibus, negabo & ego eum coram Pa-
 tre meo, qui in caelis est. Excitatur enim vera confessio
 diverficate temporum variatur, sicut nec ipsa veritas ab-
 de quo est ipsa vera confessio, qui dicit: b Exfitem, & non
 mutatur.

igitur quia tranquillissima fortitudine vestra clementia
 sonos de Episcopali numero dirigi iussit, vita atque fuit
 omnium scripturarum prædicit: de vita quidem pariter,
 quisquis quicquam munditer vixerit, confitei tamen non
 perfecta vero scientia, si ad vera pietatis fontem religio-
 nis est veritatis cognitio: si ad eloquentiam factorem, non
 affluamur quemquam temporibus vestris regem posse, qui
 summitate scientie gloriatur: quomodoque in vestro reg-
 no diversarum gentium quorundam esset fuit, nunc cogito
 do, nunc discurrere ad rapinam. Unde vestra vestra
 dicitur plena est, quos gentium manus circumat, & si
 corporis victus est, eo quod primum Ecclesiam ipsorum
 latum per diversas calamitates deficientes secundum, & si
 nostra substantia fidei vestra, cum qua vult vult, hinc
 est gloria: pro qua etiam mori, lacrum enim est, hæc
 perfecta nostra scientia, ut terminis Catholicæ atque
 ce fidei, quosque hactenus Apostolica sedis vestram
 & trahit, tota mentis custodia conservata, ordines
 Desm, & c. integram enim subsistentiam fidei Catholicæ
 fessione.

Porro in ea, que à sancta Synodo in eadem Synodali
 epistola scribitur, Catholice fidei licet corollam
 stylis scribamur mendax operatus est fallitatem: dicit
 enim ibi legentur: Credimus & in Spiritum sanctum Domi-
 num, & unigenitum, ex Patre Filioque, procedentem, et
 lo nomine, (Filioque,) à Patre procedentem, et
 lectum est. Deiectione fuit eiusmodi impostura
 nunc in Concilio Florentino à Iuliano S. R. E. Car-
 dinali in disputatione quam habuit contra Grecos, quod
 ipsum longe ante Iulianum adverte & illustravit
 nuel Caleca Grecus auctor in commentariis ad
 Grecorum errores conscriptis. Hæc ingerunt, &
 consideranda tibi lector veritatis cultor ob oculos po-
 nitimus, ne mirum adeo tibi sit, cum in nostram
 in iis præferimus, que de Hononio Romano Pontifi-
 ce tradunt, à Grecis esse depravata dicemus. Delecta
 vero integra Catholice fidei regula, hæc ad imperatorem
 habent:

Hanc igitur mere Catholicæ atque Apostolicæ
 lam & sanctum Concilium, quod in loco Romano non
 nunc vestri Christianissimi Imperij sub Apostolica
 tino Papa convenit, prædicit Synodus, ac illustrat
 omnes nos, quisquis vobis est humilissimi Episcoporum
 Antistes cognoscimus: in qua & nostra paritate
 convenientes, Apostolicam confessionem, quæ à
 ceperunt, etiam synodali prædicatione prædicant, & ipsam
 piam novitatem erroris circa ambiguitatem dicitur

multa addunt, quae in superiori aequereperuntur epistola Agathonis.

Deum vero, quid ad contritus traditum sit legatis Constantinopolim profecturis, ita declarant: Personarum de vestra familiaritate ordinem praesulum eligere ad vestra dispensanda servitium vestra, quae omnium nostrum, ad ea, transierunt per seipsum ad quos dicitur regiones Episcoporum possessionem, in qua et Apostolica vestra sola consensum praesulum esse debent, non tamen tamquam de vestra contritio, sed per certam innumera ab illa consensio de vestra profecturis: supplex obsecrans, ut ad Deo coronato vestra imperio favente, hoc eadem omnino praedicta, atque apud vestra ostentare debeant, etc. plura subdunt in commendatione legatorum.

Sed hoc ex parte etiam de Honorii condemnatione, quae in Actis Sextae Synodi repetitur, tu lector degenis impotuitur. Quoniam pacto, rogo te, legari, quod a veterum est disputare, sed solum bene sancta in Romana Synodo proferte, idem tantum sibi implentur auctoritatis, unde causa Honorii Papae dissiderent, immo inconsulta Romana Synodo, ipsoque Romano Pontifice Agathone, demanare (quod haecenus in actum facti) insigni remanere praesentent? Num, quoniam per tracte frontis illi fuissent, de his ante consilio Agathonem, omniter potuissent? Sed de his alia.

Quod igitur (ut dictum est) non disputandi gratia, sed docendi, quae esset Catholica fides, Romanam Concilium, necnon ipse Pontifex legatos mitterent, in istdem Synodalia Interit clausura sententiam subicium indicentem: Quoniamque grande sacerdotum hoc, quae in hac nostra familiaritate consensio committitur, nobiscum sinceriter praedicta consensio, ut vestra Apostolica fide concordat, ut consacerdotum etiam in vestra consensio fide, et ut simpliciter dicimus, ut spirituales vestra consensio vestra suscipimus. Qui vero hoc tantum volunt, ut vestra Catholica atque Apostolica consensio, per seipsum committatur, non esse consensio: nec aliquando talis in vestra familiaritate consensio, nisi correctis suscipere patimur, etc. haec ista Synodus, quae Synodali eadem epistola omnium, qui Synodo interit fuerunt, nomina Episcoporum vna cum eorumdem singulorum subscriptione subici volumus, quae omnia in Sexta Synodo Actione quarta habentur interea.

In hac praeterea Synodo actum esse de subiectione Rauenennatis Ecclesiae Romano Pontifici, ex Anastasio intelligere possumus: haud enim contumacia illa ad Mauritio Episcopo coepa, & usque ad Theodorum eundem omnium Episcoporum propagata, eius generis erat, ut difficultas aliquo modo posset. Quoniam pacto ista de Rauenennate Episcopo ferent Roman Pontifices, qui eundem rei causa haecenus aduersari fuerant Constantinopolitans Episcopis, non se ab obedientia & subiectione Apostolicae Sedis subtrahentibus, sed alia se praesentibus sedibus, ut saepe superius dictum est: Quod igitur Rauenennatis Ecclesiae Annales habent, sequentem anno subiectione omnino se Rauenennarem Ecclesiam Romanam, haud aliter, quam a bivio sanctae Synodi id esse factum, sequitur est eximiam. Quomodo non oportet de his actum esse in Synodo, si eadem reperitur interituale Rauenennatis Ecclesiae Theodorus Episcopus? Immo non ob aliam causam venisse Theodorum Romanam ad Agathonem Pontificem, nisi ut se illi subiceret, testatur Anastasius, quod cum hoc anno factum sit, quod Synodus Romae est celebrata, eodem patet anno restrictionem Rauenennatis Ecclesiae ad Catholicam & Apostolicam communionem referendam putamus.

Cum autem adeo honorificis Patriam contentus ab illius summa concordia esset, qui decreti fuerant a Sexta Synodo & ab Apostolica Sede legari, Constantinopolim praesidi sunt restituti tempore, peneneruntque illuc ad finem mensis Augusti, vel inchoato Septembri, ut colligitur ex Sacra Imperatoris ad Georgium Patriarcham ad quae postmodum actum sumus. Venereunt quidem

expectati diu: etenim iam fere biennium elapsum videbatur, ex quo ad praecedentem Agathonis Donum Papam ipse Constantinus Imp. litteras dederat. Quomodo vero qui ad Concilio Romano & Agathone Pontifice missi sunt legari, bene habiti fuerint ab Imperatore, ex his, quae de ipsis scribit Anastasius Bibliothecarius, intelligere possumus, si enim se habent: Supra scripti vero Missi sedis Apostolica, qui direxerunt, regiam urbem ingredientes die decima mensis Novembris, nona Indictione, Domino solatante, atque Principe Apostolorum comitante, suscepti sunt a Principe in oratorio, intra palatium, porrigentes ei & scripta Pontifici. Quae cum suscepisset, communiis eos atque adlocutus est, ut non per schisma aut furorem, sed pacifica dispositione, remouerent philosophica assertionem, partem sanctarum Scripturarum Patrumque probatam solum per Synodalia decreta satisfacerent, & tribuissent inducias ad tractanda scripta, tribuit eis orationem, qua ad sustentationem sufficiens in eorum exposuit, in domo, qua Placidia dicebatur.

Die decimo octavo supra scripti mensis, die Dominico, adlocuti sunt in praesentia ad sanctam Dei genitricem in Blachernis in tanta honorificentia, ut etiam de palatio cavillos stratos dirigeret cum obsequio pictas Imperialis, ut sic eos susciperet, ea ipsa communiis, ut pacifica assertionem testimonium venerabilium Patrum proponerent, haec sunt, quae Synodum praesentunt. Sed in eo (ut dictum est) corrigendus omnino Anastasius, siue codex deprauius emendandus, dum habet aduentum legatorum Constantinopolim contigisse die decima mensis Novembris: repugnant enim his Acta Synodalia ipsius Sextae oecumenicae Synodi, quibus constat eam inchoatam hoc anno fuisse die septima mensis Novembris, cum tunc eidem praesentes essent de dicit Apostolicae Sedis legari, quam nobrem corrigendum est, ut dicere debeat, decima die Septembris. Si enim epistola scripta ab Imperatore ad Georgium Patriarcham Constantinopolitanam post aduentum legatorum, data habebatur quarto Idus Septembris: certe ante illud tempus oportuit pervenisse legatos Constantinopolim, ubi enim Constantinopolim pervenerunt Apostolicae Sedis legari, confestim Imperator Constantinus epistolam dedit, seu edictam in scriptis ad ipsam Patriarcham Constantinopolitanam, quo significavit, ut quocumque Metropolitani Episcopi iuberentur se conferre Constantinopolim, est autem eius ista inscriptio a:

In nomine Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi, Imperator pius pacificus Flavianus Constantinus, fidelis in Iesu Christo Deo, Georgio sanctissimo at beatissimo Archiepiscopo Constantinopolitano & vicario ipsi Patriarchae. Data quarto Idus Septembris Constantinopoli, imperante domino Iuliano Augusto Constantino Imperatore anno vestri octavo, & post Consulatum in eum anno duodecimo, sed corrigas, ut in margine ex Actis ipsius Sextae Synodi, Epistola vero est haecmodi:

Quamquam solitudinibus tam militariis, quamque civilibus indifferenter vestra serenitas coarctetur; attamen omnes Christo amabili vestrae Republicae causas insequendo ob Christianam nostram fidem ponentes, quam & in bellis pro-pagandis tam nostris, quamque Christo dilectissimorum nostrorum exercituum habemus, necessarium iudicavimus praesentis vestrae pia Sacra ad vestram paternam beatitudinem vestri, per quam adhortantes tam, sanctissimum congregare vestram paternam beatitudinem omnes, qui ad eam sanctissimam Sedem pertinent, sanctissimos Metropolitani & Episcopi in hanc a Deo conservandam nostram regiam urbem: quatenus, cooperante omnipotentis & misericordiae Dei vestri, aliquemque iniquissimum negotium fiat, quod olim ante multum tempus exortum est de voluntate & operatione in distributione incarnationis vnius de sancta Trinitate Domini nostri Iesu Christi veri Dei nostri, quod & distulium non tantum per quasdam personas sanctae Dei Ecclesiae intulit. Innotescere quoque super hoc & Macario venerabili Archiepiscopo Antiochena magna civitatis, quatenus & ipse de praesenti Synodo Duo amabiles Metropolitani & Episcopi preparatos faciat pro hoc ipso tui congregari.

Iam enim super hoc adhortati sumus per nos vestros apices ad huc inter vnum existentem, & Donum sanctissimum Apostolicae Sedis Antiqua Roma Praesidem, & ille de hoc saculo migravit, Agatho

XX XVII
QVI HO
NOA LSGA
TIS EXHT
KITVS

a L'etane in
pra. Nulu
Sexta Syno
di.
XXXVIII

*XIII
*XIII

EPISTOLA
IMP. AD
GEOG.
EPISCOPO
CONSTAN
TINOPOL.

XXXIX

tho sanctus imper ordinatus Papa in Apostolica Sede predicta antiqua Romae humilissimi iustitiae pios sollicitudines apices, destinavit in presentem propriam sui indutus personam Theodorum & Georgium duo amabiles presbyteros, & Ioannem duo amabilem diaconum, ex persona vero tunc eius Concilii Ioannem & Abundantium, & Ioannem venerabiles Episcopos cum ceteris clericis & monachis, qui de beati incensum gradibus capitalis quaestione: quia & nunc ad nostra continentur vestigia, porrigentes nobis etiam duas foregessiones, vnam qualem eosdem sanctissimus Agathicus Papa, aliam vero Concilii sui. Sciens igitur vestra & cetera beatitudo, quia primum nobis & praecipuum (ut praedictum) hoc Orthodoxia existit capitulum, sistit praedictos venerabiles Metropolitanos Episcopos celeriter advenire in hanc a Deo cooperantibus nostram regiam urbem, quatenus praedictum tractet capitulum, & maiorum donorum latore atque corroborare nostro Deo cooperans, tanta atque Orthodoxia definitio huiusmodi dignitati imponatur. Et subscipio: *Divinitus te servet per multos annos, sanctissime ac beatissime Patre, haec Remus Constantinus ad Georgium Patriarcham Constantinopolitanum.*

XL.
SEXAGESIMA
SYNO-
DI
COR
PTA.

His scriptis ab Imperatore litteris, omni adhibita diligentia coram est negotium, ut quam civilissime idem vocati Episcopi Constantinopolim propetarent, factumque est, ut antequam menses duo integri implerentur, nempe septima die Novembrii cepit iam Indictio onis nona, Synodus ecumenica inchoari potuerit. Numerus autem Episcoporum, qui Synodo interfuisse dicuntur, diversus a diversis auctoribus ponitur: ducentos octoginta novem habent Annales Graecorum tam apud Cedrenum, quam apud Theophanem: Photius in epistola sine libello de Synodis numerum centum septuaginta; centum vero quinquaginta Paulus a diaconus. Theodorus Balsamo ponit centum septuaginta & vnum. In vltima autem Actione eiusdem Synodi numentur subscripti omnes Episcopi cum legatis presbyteris & diaconis centum sexaginta sex: verum ipso Synodi exordio longe minor numerus habetur, quod Episcopi omnes tanta brevitare temporis minime pervenire potuerunt Constantinopolim.

XLI.
DE LOCO
SYNO-
DI
TRULLO
DICTO.

Locus autem, ubi celebrata est Synodus, fuit (ut habent Acta) Secretarium palatii, quod cognominatum est Trulla. Sed quid Trulla proprie sit, petenda est istius vocis interpretatio ab his, qui scripserunt de edificiis, praesertim vero dicere de Trulla, quod est genus vasis, sine quo significat cementariorum instrumentum. In eorum uero, quod vox illa ad edificium aliquod pertinet, dictam eam repetimus tam in feminino genere, quam masculino, significareque sublimem fornitem desuper in altum portectum, & in rotundum concameratum, quem Italice dicimus Cappala: in quo sensu haec apud Anastasium in Sergio Papa: *Trullam vero eius Ecclesiae, scilicet SS. Cosmae & Damiani apud templum Pacis Romae, fuisse chartis pluribus cooperatam.* extrat adhuc locus, & ex his, quae videntur etiam hodie, intelligi probe potest, quid Trulla significet. In Chronico etiam de rebus patriae Constantinopolitanae Godino edito, ubi agitur de admirabili templo a Iuliano Imp. erecto, frequentissima mentio est de Trulla in feminino genere, eodem sensu accepta. Sic igitur locus Synodi fuit palatii Secretarium, quod cuiusmodi Trullo, seu Trulla fastigiatum, resudine sursum erecta sui rotunditate conficiens hemisphaerum, ab his edificii genere, Trullus facie nominatum.

XLII.
PRIMA
ACTIO
SYNO-
DI.

Quod vero spectat ad tempus Synodi, cepta prima Sessio fuit (ut dictum est) septima die mensis Novembrii, Indictione nona, hoc ipso videlicet Redemptoris anno sexcentesimo octogesimo, decimo tertio anno Imperii, eodemque numero notato post Consulatum Constantinianum, ex quo ab obitu patris solus cum fratribus imperare cepit, ex quo vero imperare cepit viro parente, anno vigesimo secundo, haecque ex ipsi Actis.

**CONCESSIO
QUOMODO
DISPOSITA.**

Sessio autem ita disposita est, sicut & in Concilio Chalcedonensi, nempe, ut digniori loco, a sinistris sedi-

cer sederent: Apollolicae Sedis legatus, adertus vero Constantinopolitanus Episcopus, nec non Antiochenus, utque legatus Sedis Alexandinae. Quod vero in eo die digniorem locum legatus Apollolicae Sedis obtinuerit, nulli dubium esse potest, si Acta Synodi Chalcedonensis perlegerit, ubi & de his egimus. Sed prae exemplum id quicquid intelligit ex ebus in hac Synodo gestis, si quis eus consideret, videlicet, quomodo in eodem primo loco intentionem dicant, primoque subscibant, & alia huiusmodi, quibus primatus illi delatus honor in omnibus intelligatur more maiorum. Eminentiori loco Constantinianus Imperator cum suis magistratibus positus, locus vero medius Synodi ex more datus factus est Dei Evangelii super sedem ornatum positus, Christianum ipsum representantibus, Patriarcham autem praesentem tantum fuisse Georgium Constantinopolitanum, & Macarium Antiochenum, duo reliqui, nempe Alexander Cyrenus Alexandrinus Episcopus, vna cum Theodoro Episcopo Pharan, novam inexistente haereticam in Ecclesiam de vna in Christo voluntate atque operatione pervenirentque dicere erroris causam & originem vocatis a iubente ergo Imperatore causam ad aduersa parte reddi Apollolicae Sedis legatus, coryphaeus erat Macarius Episcopus Antiochenus respondit, & cum aliis pro Constantinopolitana Sede causam gerentibus, illam a senescitatem esse in Ecclesiam introduitam, sed quae a sacris Synodis & sanctis Patribus essent accepta, ea in medium protulisse: quae enim a dictis Episcopis Constantinopolitane civitatis, sive ab Honorio Papa, vel Cyro Alexandrino dicta essent, sic eadem & praedicare professi sunt, ita quidem illa clamant, ut super superius perspicue est demonstratum cum demum haereticis admittentes Honorium Romanum Patriarcham.

His auditis Imperator, non parvum in Synodo refidit Macarium, dicit, nisi quae proposuisset, causam probaret. Id vero pollicens est Macarius, ut praeferat codices ex Patriarchio, in quibus quicquid Synodi ecumenicae scriptae essent: quod & factum est. Illi quoque in Synodum codicibus, lecta est a Macario discipulo Stephano tertia Synodus, Ephesina prima dicta: ubi cum ventum esset ad locum Cyrilli, quo ait: *Et non est omni potens voluntas.* Macarius de vna voluntate monitionum esse locum illum non erubuit affirmare. Sed demonstratum est ab Apollolicae Sedis legatu & aliis, nec non a Iudicibus cognitoribus, in epe vniuerso locum Cyrilli in suam ipsius sententiam a Macario deponeretur, cum manifeste apparet de divina natura quam communem cum Patre & Spiritu sancto Filium habere intellexisse, dum eius omnipotentem dicit voluntatem, singularem numero minime pluraliter credenda. Cum vero post haec, quae reliqua essent voluntatis Concilii Ephesini, lecta in Synodo fuisset, plerumque his impensis horis, reliquorum ecumenicorum Conciliorum lectio iussu Imperatoris in sequentem Sessionem dilata est, sique prima Sessio sine penultima accepta.

Secunda vero Actio habita est eodem in loco, eodemque anno, die decima eiusdem mensis Novembrii, in eademque qui supra praesentibus Imperatore, magistro, & Episcopus, ubi (ut in Imperatoris Actione dicitur) lectum est aeternam in Chalcedonensi Concilio.

ad cognoscendum, num verum esset, quod impudens
Macarius Episcopus Antiochenus magna iactantia effu-
dit, in vnicuique Concilio Monothelitarum hære-
ticis illis (contentis) repeti. Quoniam autem prolixum
fuit Chalcedonenis Concilium est, contempta in ea le-
ctione Actio ista fuit sed nihil aliter potuit, quod con-
tra istam Catholicam de vna aliter voluntate a Maca-
rio obicit potuisset. Contra vero dum ventum esset ad
legationem epistolam S. Leonis, qua expressè dux in Christo
operationes, sicut dux naturæ prædicantur: legati Apo-
stolice Sedis Monothelitis exprobrauerunt, quod adeo
improperè mentis essent, in Actis Synodali bus illis vnam
in Christo aliter operationem ad vniuersitatem. His confu-
sus Macarius, consurgit ad illud Dionysii Aropagite, vt
Dei vnum tantum, non numero duas operationes dici
debet, assereret. Lecto vero, quod reliquum erat, Chal-
cedonenis Concilii, clausa est Actio eius diei: reliquis
Synodalibus Actis Quintas, que sequebatur ordine, Syno-
dum in sequentem Sessionem dilatis.

Eodem anno, & mense Nouembri, decimatercia eius
die, missus in Trullum idem, qui supra ad Synodum con-
uenere, Episcopi, Imperator, & Magistratus: eodemque
ordine disposita Sessione, iussit sunt (vt decretum ante fuerat)
legi Quinta Synodi Actio. In cuius exordio, vbi
legitur epistola Menæ Constantinopolitani Episcopi
ad Vigilium Papam, lectum est ex ea, quod vna sit in
Christo voluntas. Iam exurgentes legati Apostolice Se-
dis, vniuersum esse eodem a Monothelitis, exclamarunt:
ad istamque illam esse Menæ nomine ad Vigilium epi-
scopum, sive libellum, eo quod Actio ipsa germana id non
haberet: eiusque certum illud attulerunt argumen-
tum, quod Menas diem obierit viginti optimo anno
Iustiniani Imperatoris. Quinta vero Synodus anno eiusdem
Imperatoris viginti sexto coacta fuit. Sed & quo-
modo adeo patens tunc detecta fuit impostura, ex Actis ip-
sibus accipere, vbi hæc habentur:

Et infirmos tam profana imperator, quam gloriosissimi
inducti vna cum quinquaginta sanctis Synodo Deo amabilibus
Episcopis, & aperiens ac discernens, inuenit tres qua-
tuorque in proprio libro additos, non habentes subnotationem
nominum, qui sanctum consuetudinem affigunt in quatuor
nomina, sed in quatuor quatuor habent primum numerum, & in
secundo quatuor secundum, & tertium atque quartum sub-
sequenter alia vero & dissimiles esse litteras conuenit in exor-
dine subnotant quatuor nomina, in quibus continebatur sermo,
qui dicitur Menæ ad Vigilium, ex litteris, qua prius scripta
erat in eodem codice. quod cum dilucide adeo declaratum
esset, iussit esse ab Imperatore præteritum, quod reliquum
erat lectio eius de epistola, sed ipsam Quintam Syno-
dum legi quod & factum est. Cum vero ventum esset ad
decimam Actio nem, vbi contigit percussu scripta Vigi-
lii in anathematismo aduersus Theodorum Mopsueste-
num, quod non confiteretur vnam in Christo personam,
lectum fuit ex addimento Monothelitarum, Et vnam
operationem.

At legati audientes imposturam, restiterunt, & excla-
marunt, nihil huiusmodi esse Vigilii, sed falsos illos esse
libellos, partisque suppositos nomine Vigilii. Si enim
cum vna operationis assertionem Vigilii receptus esset
a Synodo, oportuisset & Synodum eiusdem erroris esse
profligatam: quod cum non possit dici, vti que neque de
Vigilio id sentiendum. His disputatis, probeque cog-
nitis, in eorum sunt Patres, & ipsi Indices cognitores, ni-
hil innotuit esse, vt vaniloquias iactabat Macarius An-
tiochenus in Synodis excumenicis, quod fueret Mono-
thelitarum reliquum esse, vt quod Macarius polli-
citus erat, id ipsi possit probare ex Patribus. In hoc locutus
vero Georgius Constantinopolitani Episcopus, & re-
legi Episcopi, qui sub ipso erant, petierunt ante omnia
legem Synodo debere, que Roma ab Agathone Pontifi-
ce, nec non quæ a Synodo Romæ coacta ad Imperato-
rem scripta fuissent: quod & obtentum est, verum dila-
tum in Actionem sequentem.

Vno interlapso die, decima quinta Nouembris cum
Annal. Eccl. Tom. 3.

in Trullum conuissent omnes, qui supra nominati sunt
Episcopi & Magistratus, facta est editio litterarum tum
Agathonis Pontificis, tum etiam Romani Concilii, ead-
emque in Græcum conuersa sunt lectæ: in quibus cum
constans esset assertio de Romæ Ecclesiæ in fide Catho-
lica integritate, in qua nullas hæcenus existeret Pon-
tifex, qui vel leuiter Catholicam fidem labefactasset, ni-
hil penitus ab aduersariis ex aduerso stantibus Monothelitis
in Honorium Romanum Pontificem aut alios ob-
iectum est. Quod vero litteræ prolixæ admodum fuerint,
nihil præterea in Actione tractatum est; sed claudi Syno-
dum oportuit, & in sequentem Actionem referri, quæ a
Macario suggesta erant de Patribus, quos dicebat assertores
esse vnius in Christo voluntatis & operationis.

Quinto turium conuenerunt ibidem Patres vna cum
Imperatore & Magistratibus, iisdem Iudicibus cognito-
ribus, eodem anno, septima die mensis Decembris: vbi
facta est a Macario editio duorum codicum, quibus (vt
assererebat) testimonia continebantur de vna in Christo
voluntate atque operatione: quibus lectis, in sequentem
Sessionem reliquorum de eadem sententia testimoniorum
dilatata est editio.

Sexta vero, que sequitur Actio, habita est eodem in lo-
co, iisdemque præsentibus, duodecima die eiusdem mensis
Decembris: facta; est ab eodem Macario Antiocheno
Episcopo editio codicilli, in quo que supererat testimo-
nia Patrum (vt asserbat) de vna voluntate in Christo Do-
mino, scripta erant. Quibus lectis, iussa sunt ab Impera-
tore tam quæ a legatis Apostolice Sedis, quam quæ a Maca-
rio & aliis eius lectæ sunt editæ: sigillo consignati, ac cu-
stodiri. Porro ad tantam nubem testimoniorum penitus
dissipandam, ista tunc ab Apostolice Sedis legatis dicta
sunt: ipsa testimonia, qua præterierunt coram vestra pietate ac fan-
ctis Synodo, detrimuerunt: & qua ad Trinitatem quidem pertinent
rationem de vna voluntate, pro incarnationis dispensatione Doctri-
nae nostri IESU CHRISTI præterierunt: qua vero conueniunt,
& qua propria eiusmodi incarnationis dispensatione Domini no-
stri Iesu Christi posita sunt, tam sanctorum, quam verba detrimuerunt.
Vnde petimus vestram piissimam fortitudinem, authenticos
codices prætorum ab eis paternorum testimoniorum præferri ex-
pugnabile Patriarcho huius alina ciuitatis, & confiteri cum codi-
cibus ab eis oblati: & Annonianum, qua ab eis in his facta est ce-
lacio, & c. Iussu igitur Imperatoris in sequentem conuentum
dilatata est collatio eorum. Porro sequens Actio in se-
quentem annum producta reperitur, nempe in diem de-
cimum tertium mensis Februarii anni Redemptionis sex-
centesimo octogesimo primi; agemus nos de ea sequenti
anno suo loco, modo autem que reliqua sunt anni huius
digna memoria, percurramus.

Hoc anno mense Iulio post lunæ eclipsim peltis ingens
vastauit urbem, & alias nonnullas Italiae ciuitates, de qua
ista habet Paulus a diaconus: His temporibus per indictionem
ostianam Luna eclipsim passa est. Solis quoque eclipsis eodem
tempore hora illi quasi decima, quinto Nonas Maias, effusa est:
moxque sequuta est præcipitima peltis tribus mensibus, hoc est, Iulio,
Augusto, & Septembri. Tama, que fuit multitudine morientium, vt
etiam parentes cum filijs, fratres cum sororibus, vni per suerata
posui apud urbem Romanam in sepulchra deducerentur. Pari etiam
modo has pestilentia Ticinum quoque depopulata est; ita vt cunctis
cibus per singula montium, seu per diuersa loca fugientibus, in foro &
per plateas ciuitatis herbe & fructus nascerentur.

Tuncque visibiliter multus apparuit, quia bonus & malus An-
gelus noctu per ciuitatem pergerent, & ex iussu boni Angeli malus
Angelus, qui videbatur venabulum in manu ferre, quotiens de ve-
nabulo istum cuiusvisque domus percuisset, tot de eadem domo
die sequenti homines inuenerent. Tunc per reuelationem cuiusdam
dictum est, quod pestis ipsa prius non quiesceret, quam in basilica,
qua beati Petri ad Vincula dicitur, S. Sebastiani martyris altarium
poueretur. Factumque est, & delatis ab urbe Roma beati Seba-
stiani martyris reliquijs, mox vt in tam dicta basilica altarium
constitutum est, pestis ipsa quiescit. huicque Paulus. Exeat ad-
huc inegritum ipsum altare, nec non eiusdem sancti mar-
tyris imago molituo opere expressa. Sed ex hoc propagata
ad posteros religio est, vt peltis tempore voti causa iura-

L. ACTIO QUINTA.

SIXTA ACTIO.

LEHART DE EGENT IMPOSTURAM.

LII.

A Pau. diacon. lib. 6. c. 1. DE PESTIBUS QUAE IN ITALIA GRASSATA ERANT.

LIII. QUA VICTO NIS APPAREVERIT.

*ad urbem Romanam.

potest, huc ab Apostolis ipsi, sive ab Apostolorum discipulis esse consequens Episcopos Sed Arabis & infidelis estioniam, ut ab Imperatore darentur Episcopos civitatibus atque provinciis. Facilligint hominis Saraceni reum nostram ignati leuissimum ex sua coniectura excogitatum commentum antiquioribus penitus inaudiam.

IESV CHRISTI ANNO 681.

AGATHONIS PAP. CONST. POGON. IMP. ANNO 4. ANNO 14.

ANNO, qui sequitur, Damini sexcentesimo octogesimo primo, Indictione nona, quod reliquum fuit Sacre & canonicæ Synodi expletam est: cum enim duodecima die mensis Decembris Actio Sexta fuerit habita, crastinum est a comitis factus per duos menses, usque Februarii ad decimum Februarii diem, quando idem quales Episcopi & Imperator cum magistratibus convenientes in milim, que iam cepta erant, profecti sunt, nempe ut (sicut de ceterum fuerat in proxima sexta Actio) sedulo haret ab Apostolica Sede legatus locorum sanctorum Patrum, quibus de Filio Dei Domino nostro Iesu Christo duas adhererent voluntates, ac totidem operationes: cuiusque loca hareticorum, quibus vna in Christo voluntas cum operatione affirmaretur: quod & falsam et edemque legatus codex hac inscriptione notavit: *Thronus sanctorem ac probatissimum Patrum demonstrantibus voluntatibus & duos operationes in Domino Deo & Salvatore nostro Iesu Christo quo integre electo in Synodo, item lecta est de his hareticorum adherentium scriptis suis vnicuique voluntatem atque operationem in Christo. Quibus adhibita, gentione Georgii Episcopi Constantinopolitani, & Macarii Antiocheni, iustam est, ut loca citata conferretur cum codicibus Patriarchi, ut sciretur, nam consona est, ut Latina exemplaria cum Græcis signantur scriptis, illi est collatio quam exactissima fieri ab eodem Georgio atque Macario, per gentium aliis Episcopis: huncque finem præfens Actio habuit.*

Hicce monitis, elector, oportet, repetiti apud Anastasium Bibliothecarium compendium seu epitomen Sextæ Synodi, in qua complura inveniuntur, que in ipsa Sexta Synodo desiderantur, contra vero delinunt complura, que in eisdem Synodi Actis, quæ extant, scripta reperiuntur. Post Actionem enim diei decimæ tertie Februarii, cuius sequenti die decima quarta eiusdem mensis eisdem loci contentum esse, Anastasius habet.

Quæ autem in ea Actione facta sint, que desiderantur in eisdem Synodalibus Actis, hæc sunt: *Præfuit, inquit, presens & serafimus Princeps totum ad relegendum, in quo tam hareticorum dogma Macariorum conscriptum, & eius inanis scriptum, quæ ipsa vna voluntatem in Domino affirmantem. Sub ipso descriptione & Theodori Patriarchæ utique iuxta eam totam in subseriptio erat. Et interrogatum Georgius Patriarcha, si eam fides, quam docet fides Apostolica, amplius iuxta scripta venerandi Agathonis Papæ, seu sanctorum ac venerabilium Patrum: Quæ ipsorum patris, ut accepta licentia, in scriptis, qua exponitur, sunt, responderet.*

Et in his residentibus, die decimæ prima mensis Februarii die Dominico intra oraculum sancti Petri intra palatium convenit, & assistens Synodus simul cum Patriarcha legatus Apostolicæ Sedis, sicuti reliquis suggestione pro eorum condensatione à sanctissimo Papæ Agathone directam. Qui Georgius sanctissimus Patriarcha professus est, non diebus duas naturas, duas voluntates & operationes credere & predicare, sicut solent apostolica matronatibus eos, qui vnam naturam, voluntatem, & operationem in Domino IESU CHRISTO dicunt, hæc est. Perge in super Anastasius: Die vi. quinquagesimæ mensis Februarii, restitente Synodo vna cum pater Princeps simul

& legatus Solis Apostolicæ Macarium adesse iusserunt, et data à Principe licentia, ut se in eas partes, in quas quis vellet, divideret, Georgius Patriarcha regia civitate cum suis in partibus Orthodoxorum stetit. Macarium vero cum suis aperte hareticorum. Et adducentes in medium professionem Georgii Patriarchæ, quam fecerat, porreclausi Principi, & relicta est. hæc apud Anastasium, quæ desiderantur in Actionibus Sextæ Synodi, Theodori Episcopi Constantinopolitani mutilatione, quod ex illis ipse ostenderetur hareticus, ut suo loco dicemus.

Eodem anno, septima die mensis Martii iterum conventum est ab eisdem in Trullam: ubi primum Georgius Episcopus Constantinopolitanus retulit à se cognita loca singula sanctorum Patrum de duabus in Christo voluntatibus & operationibus citata in codice à legatus Apostolicæ Sedis in Synodo edito, & invenisse ea omnia in omnibus esse illis consentientia: quapropter, & se profecti testati sunt cum sanctis Patribus duas in Christo voluntates & operationes: reliqui etiam Episcopi, qui interfuerunt, cum facta collatio fuit, id ipsum singuli professi sunt, & quidem non sine præconio Agathonis Romani Pontificis, ut cum Dominus Episcopus Pruitadosita dixit: *Directus suggestione à Patre nostro Agathone sanctissimo Archiepiscopo Apostolicæ & principalis Sedis antiquæ Romæ ad à Deo coronatus & mansuetissimum nostrum Dominum & magnum victorem Imperatorem, tanquam ex Spiritu sancto dicta, et per os sancti ac beatissimi Principis Apostolorum Petri, & digniter beatissimi Papæ Agathonis scriptas, suscipit & amplius, & ita credo, &c.*

Post omnes autem Theodorus Episcopus Melitine prætendens rusticitatem in dicenda sententia, libellum obtulit legendum in Synodo, quo continebatur, nihil in fide decernendum, præter quam in sanctis ecumenicis Synodis decretum esset, ac proinde tacendum de duabus in Christo voluntatibus, sed fides esse vnam operationem consistere in duabus naturis. Interrogatus autem ab Imperatore, quis ea dedisset, dixit se ab haretico Monothelita socio Macarii Antiocheni Stephano Abbate accepisse. His cognitis, reliqui Episcopi contulere suffragia de duabus voluntatibus ex Agathonis Pontificis scriptis editis, ita & reliqui omnes, Macario tantum cum suis excepto. Cum autem quæreretur à sancta Synodo de eo, quod dixerat, se à Stephano Abbate ea accepisse, que obtuletat pro Monothelitis: exurgentes Macarii discipuli contestati sunt, Theodorum Melitine Episcopum esse mentium, peratos autem esse Catholicam fidem proficere. Sed iusti sunt, scripto libello, fidem, quam tenebant, sequenti Actione in Synodo edere.

Inter hæc autem interlocutus Georgius Constantinopolitanus Episcopus suggestit Imperatori, ut redderetur nomen Vitaliani Pontificis in diptycha, eo quod eade causa coplun esse ab Ecclesia Catholica separarent: quod si restitueretur, fieret, ut plura Ecclesiæ Catholice se coniungeret. Annuit Imperator, cuius regia honorifice dicta sunt à sancta Synodo acclamationes eidem Constantino Imperatori. Postea percontata est S. Synodus Macarium Antiochenum Episcopum, an consentiret litteris ab Agathone conscriptis. Relatus est ipse, leq; in Christo duas voluntates omnino negare: sed Episcopi Synæ illi subieci, sed omnes fidei Catholice assentire, publice professi sunt.

Post hæc iussa sunt legi loca Patriarchæ Macarii collecta, in quibus falso affirmabat vnicam in Christo positam fuisse voluntatem: sed inter legendum detectæ sunt veterinosi haretici technæ: siue quia cū de vnicam voluntate diuina Patres dixerunt, attribuerat ipse dictum de Christi personæ siue quod intricatis recitaliter sententiis, quibus sensus depranaretur auctoris. Sic itaq; manifesta luce detectus, nullus est idem Macarius edere fidei professionem, quam quædem contrariam fidei Catholice inuentam neclite retractare: & cum rogaretur ab Imperatore duas in Christo consistere voluntates, testis ipse oblitus sit respondit: *Non dico duas naturales voluntates, aut duas operationes naturales in incarnationis dispensatione Domini nostri IESU*

DIVIX GEORGIUS ET MACARIUS.

IV. ACTIO OCTAVA.

VI.

VI. NOMEN VITALIANI RESTITUTUM IN DIPTYCHA.